

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljko in dneve po praznicib, ter vojna po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tujde dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznaniila se plačuje od četiristopne pett-vrste 6 kr., če se oznaniilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vsele krankirati. — Kokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „glegališka stolba“.

Opravnosti, na katero naj se blagovolijo pošiljati narodnina, reklamacije, oznaniila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

London 15. februarja. V zgorenjej zbornici je rekel Derby, da samo Rusija nij zadovoljna, da bi se konferenca na Dunaji sešla; a ta težava konference ne bode zadržala. Britanska flota je v Dardanele vplavala in stoji v sridana dve milji pod Carigradom. Gorčakov je naznanil, da Rusija pošlje vojsko v Carigrad, pa da je to le miren akt v interesu humanitete. — Kakor „Daily News“ poročajo, je nota Derbyjeva do Rusije, zarad obsedenja Carigrada, zmerno pisana in izjavlja le bojazen, da bode v Carigradu velika razburjenost, če Rusi vmarširajo.

London 14. februarja. Britanski konzul v Čanaku telegrafuje, da je 13. t. m. šest britanskih ladij šlo skozi Dardanele. Paša v Čanaku je protestiral, ali floti nij branil vplavanja.

V angleškej spodnej zbornici je rekel Northcote na vprašanje Hartingtonovo, da je porta branila se dovoliti uvoz v Dardanele; a angleška vlada je ukazala svojim ladijam, naj ipak gredo naprej. Poveljnik v Dardanelih je protestiral; ali on (Northcote) misli, da ne bode materialnega upiranja, in on sodi, da je flota zdaj uže v sosedstvu Carigrada.

Britanska vlada je protestirala zoper to, da Rusija misli, ka je opravičena Carigrad zasesti zato, ker se angleška flota premika tja za varstvo britanskih podložnikov.

London 13. februarja. Vlada je sklicala vse pomorske oficirje, ki so bili na odpustu.

Listek.

O ruskem narodnem pesništvu.

(Spisal Iv. Hribar.)

Slovanski narodi imajo sploh lepe narodne pesni, polne originalnih mislij in globokih čutil, toda razun srbskih poznane so zunanjemu svetu le maloruske dume, in še te poslednje večjidel le po imenu. Temu se nikakor nij čuditi, kako se bode namreč Nemec — in po Nemcih se ostala Evropa večjidel skuša informirati o Slovanih — zanimal za Slovanstvo, v katerem vidi svojega temeca in proti kateremu ima nekako instinktivno mržnjo uže iz prazgodovinskih časov; kako se bode, pravim, Nemec zanimal zanj, ako Slovani sami mej soboj tako malo store, da bi se spoznali natančneje ter se na tak način vsaj duševno si bolje približali.

In vendar koliko bi se mogli slovanski

Atene 13. februar. Grška vlada je vele-vlastim oficijalno naznanila o klanjih in umorih v Tesaliji in energično protestirala proti nevarnosti, v katerej so Grki v Tesaliji, kjer je intervencije grške vojske treba. — 700 vstašev pod Basdekim se je v Martinici pri Volu zašancalo, 4500 Turkov, mej temi 2000 Egipčanov, se pripravlja prijeti jih.

Vojska.

Denes je položje uže jasnejše nego je bilo včeraj in situacija zopet mnogo mirnejša. Zdaj vemo uže, da Angleži niso s silo prodri skozi Dardanele, ker so jim Turki le moralno a ne tudi materialno branili prehod. S tem nij še kaka napoved vojske, kakor se je bilo včeraj batiti. Angleške ladije so ostale lepo dve milji od Carigrada proč, Rusi pa so najbrž uže v mestu samem. Britanski lev si nij upal skočiti. Star je postal in previden. Juha se ne je tako vroča, kakor se kuha.

Kako pa se obravnavajo uveti miru meju Turčijo in Rusijo — o tem živ krst v Evropi nič ne zve, ker ruski diplomati znajo molčati, Turki pa govoriti ne smejo in tudi ne morejo, ker carigradski telegraf imajo Rusi v rokah. Pa ravno to, da nič ne zvedo, posebno jezi Angličane, Magjare in razne turko-ljubne ter slovanožerne nemčurje. Rusi so brezobzirni in prav imajo da so — tem ljudem nasproti.

Nevarnost rusko-avstrijske vojne.

Prenaglo bi govoril, kdor bi trdil, da smo mi Avstriji popolnem iz nevarnosti vpletenci biti v vojsko. Magjari nas močno vlečejo notri. Zadnje dni magjarski listi slikajo položje kot silno črno. „Prišli smo do pike, kjer se mora Rusiji reči stoj!“ vpije Ellenör. „Ru-

rodovi vzajemno učiti, koliko lepega spoznavati, koliko koristnega posnemati.“

V veliko zadovoljščino mi bode, ako bom z naslednjim vsaj nekoliko vzbudil zanimanje čitateljev „Slovenskega Naroda“ za narodno poezijo največjega slovanskih plemen — naroda ruskega.

Ruske narodne pesni ločijo ruski pisatelji sami v Velikoruske, Beloruske, Rudečerusruske in Maloruske. Po vsebini pesnij samih utegne biti ta razdelitev utemeljena, nikakor pa nij po bitstvu; temveč se razločujeta v tem obziru le dva narodna samostalna toka, namreč Veliko- in Maloruski; mej tem, ko se Beloruske narodne pesni približavajo več ali manje Velikoruskemu, Rudečerusruske pa Maloruskemu narodnemu toku.

Toda predno spregovorim o pesnih obeh velikih polovic ruskega naroda, ne morem molča na strani pustiti skoro najstaršega spominka ruske literature, pesni namreč „Slovo

sija se mora povrniti k programu, od katerega je izšla; še je upati, da se ne vrže v zamotaje, ki bodo z nevtralnostjo drugih držav poklicali Avstro-Ogarsko v zvezi z Anglijo na bojišče.“

Tako vpijejo Magjari in njih prijatelji nemškutarji bi jim radi pomagali, samo da se boje krvi in boja. Sicer smo uže od početka ruske vojske vajeni magjarskega krika in vemo, da, kadar se iz Pešte kaj sveti, le slama gori, vendar znamenja kažejo, da so tudi Rusi uže na take krike opozorjeni in pripravljeni.

Tako na priliko ponavlja poroča zanesljiva „Pol. Corr.“ iz Bukarešta, da neprenehoma dohaja še ruska vojska v Rumunijo, kjer imajo uže 150.000 mož koncentriranih blizu avstrijske meje. Čemu zdaj, ko je Turčija vržena? Proti komu?

V „Schlesische Ztg.“ se dalje piše iz Peterburga: Ker se je formiralo novih 44 rezervnih bataljonov 50.000 mož močnih, štejejo ruski listi vire, ki jih Rusija še ima za svojo armado. Razen teh 44 in prej 55 uže formiranih, more Rusija vsak trenotek še 68 novih bataljonov postaviti in z vsem oskrbeti, kar je za moderno vojno treba. K temu pride še lani znovačeni kontingent, ki se lehko takoj skliče in pred kratkim je bilo 200.000 novakov sklicanih. To je skupaj vojna moč skor 500.000 mož, s katerimi se v najbržem času more ruska vojska pomnožiti. Če se pomicli, da je po vrženji Turčije večina zmagovalne ruske vojske prosta na vse kraje, tako ima Rusija 700.000 mož pripravljenih.

Ta premislek bode menda tudi Magjarom nekoliko vilagoško jezo ohladil.

Sicer pa zaupajmo v modrost naših dvornih krogov, ki so vsa taka vojna ščuvanja proti

o polku Igorjevem“. Ne more se sicer reči, da bi ta poezija bila najstarša narodna pesen, vsakakor pa se zamore trditi, da je najznamenitejša ter da spada mej najpoetičnejše; kajti malo se nahaja v maloruskej narodnej poeziji tako krasnih prispevov, tako krepkih besedij in take silovitosti v diktiji; da ne govorim o velikoruskej narodnej poeziji, v katerej tej pesni nij primera. V resnici občudovanja vreden je neznani pevec „Slovo“, ki je, izbravši si tako nehvaležen predmet, kakoršen je pobitje ruskega knjeza Igorja, popolno uničenje cele ruske armade in vjetje bojarjev samih, vedel mu dati tako čudovito krasno poetično obleko. — „Slovo o polku Igorjevem“ našel je leta 1795 grof Musin Puškin v nekem starem zborniku, more se torej reči, da je — kakor uže prej omenjeno — najstarša pisana narodna pesen v ruskom jeziku. Mnogo časa so bila mej ruskimi pisatelji o tem znamenitem proizvodu narodove muze različna

Rusiji, velikej osvoboditeljici kristijanov, d o z d a j s r e č n o odbijali in varovali našo monarhijo pred pustolovstvom in o s o d n o n e s r e č o , ki bi iz vojne nastala.

Tudi časniki, o katerih pravijo, da so naše vladi v službi, pišejo proti vojski in proti Magjaram. Stara „Presse“ od 14. t. m. na pr. naglaša, da mi nemamo tistih interesov v orientu kakor Angleži, za naše se pa Angleži ne brigajo čisto nič. Ravno tako pa jemlje ta list Magjare ostro v izpoved, vprašaje jih, ali so res tako prepričani, da bi tudi zmagali Rusa? In, ko bi ga zmagali, ali bi potem Magjari Turčina nazaj postavili in mu za čuvaja bili pred kristijani? Svetovna zgodovina se ne dá na glavo postavljati.

Celo največja Turkinja in sovražnica Rusov, „Neue Freie Presse“, zavrača Magjare in njih vojno vpitje, rekoč, da bi bilo lehko mišljeno za nas in nevarno iti v borbo. „Im vertrauen auf die englische thatkraft eine action zu wagen, wäre der höchste leichtsinn, die gefahrvolle unvorsichtigkeit.“

Češka opozicija.

Čehi, ki bi imeli biti vodje vseh Slovanov v Avstriji, kjer je pač v sedanjih kritičnih časih silno treba, da bi se vedno naglaševalo in ponavljalo, da smo tudi Slovani v državi, da imamo tudi mi svoje „interese“ — Čehi so dalje doma pasivni in ravno tedni zopet po „Pokroku“ izjavljajo, da ostanejo kakor so. Rečeni list pravi: Program naše narodne stranke ostane neizpremenjen tist, kakor je bil od vsega početka in ostane tudi neizpremenjen, dokler se oni pogoji ne izpolnijo, po katerih bi edino mogli svojo takto izpremeniti. In ravno zato, ker je naš program neizpremenjen ostal, ne more tist, ki ima le najvišje koristi svojega naroda pred očmi, nobenega druga pota zbrati v denarnih razmerah, kakor tacega, po katerem smo dozdaj hodili.“

Ce uže to poslednje priznamo, velja pač le za tako dolgo, dokler ustavoverna stranka nagodbe z Magjari ne skrpa. Zdaj je pač res uže kasno pomagat hoditi na tak posel. Celo nobeno drugo ministerstvo se zanj nij našlo. Ali kaj potem, kadar bode to delo prikraj? Potem pač večina drugih Slovanov želi, tako se nam zdi, da bi Čehi stopili iz svoje desetletne javne politične nedelavnosti pa se na čelo postavili avstrijskim Slovanom. Z jedinstvenimi močmi bi Slovanje v Avstriji več

dosegli, nego da en del doma sedi. Le posmislimo samo veliko pridobitev, katero so nam Slovanom na Angleškem storili liberalci pod Gladstonom, ki niso v svojej manjšini pasivni bili, temuč so govorili. Brez teh poštenih Angležev bi bila večina kramarske Anglike morda uže davno v boji proti osvobojenju Slovanov. Govoriti, kričati je treba ob pravem času, ne pa fatalistično molčati in čakati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. februarja.

V državnem zboru so izrekli 13. febr., da dr. Sladkovski izgubi zarad nedohjanja v zbor svoj mandat. Pri nadaljevanji generalne debate o colnem tarifu sta govorila Neuworth (za) in Zallinger (zoper).

V ogerškem zboru sta Helfy in Ernst Simonyi zopet interpelirala — Bog vedi h kolikemu kratu uže — zarad orientalne politike: ali vlada ne misli, da mirovni ujeti ruski škodujejo interesom monarhije in kaj bode storila, da te nevarnosti odvrne.

Vnajme države.

Glede Rumunije je uže gotovo, da se bode udala v rusko terjatev in odstopila oni del Besarabije, kateri je morala Rusija v kirmske vojski odstopiti. Car smatra to kot pjeteto do pokojnega carja Nikolaja. Potem je vse ustavljanje zastonj. Sicer pa dobodo Rumuni večjo Dobruče za odškodovanje in nedivnost.

Mej Angličani se agitira za to, da bi Derby odstopil in da bi odločnejši Rusovrag poleg Beaconsfielda stopil na krmilo vnašne politike. Razburjenost je velika.

Nemška oficijalna „Prov. Corr.“ končuje članek o papeževi volitvi: „To je gotovo, da, kakor koli se konča nova volitev, cerkvene postave, katere je sprejela zadnja leta Prusija in Nemčija, varujejo v vseh slučajih državne interese.“

Iz Berlina sejavlja, da je Bismarck prišel tjašnj. Možno je, da bode skoraj izpregorovljeni kaj o občnej situaciji.

Iz Rima se poroča: Dozdaj je petdeset kardinalov tukaj. „Liberta“ poroča, da so se mej njimi naredile tri stranke: in sicer stranka nespravljivih, spravljivih in stranka tacih, ki hote ohraniti „status quo“. Prvej na čelu je kardinal Manning in ima 12 glasov, druga ima kardinala Morettija za kandidata, škofa v Raveni; tretja bi rada kardinala Canossa, škofa v Veroni, kandidirala. — Sodi se zdaj, da bode konklave dolgo trajal. — Prostori za konklave bodo 400 sob obsegali.

Dunajske „Pr.“ se 13. telegrafuje: Denes zvečer je bil pogreb papeževe rakve v peterski cerkvi. Mrlič je bil v kapelo Gregorja XIV. prenesen; tam so pol ure trajale ceremonije. Razen kardinalov in škofov

in poslanikov pri papeževem dvoru je bilo samo še kacih 1000 posebno povabljenih osob načočnih.

Dopisi.

Iz ložke okolice 14. febr. [Izv. dop.] Marljin čitatelj „Slovenskega Naroda“ bode misil, da so narodni Ložani po vsem zamrli, posebno ko se sedaj, v predpustu, niti od naše čitalnice nič ne pozveda. A temu nij tako! Gibljemo se v marsičem, dogodljajev je zmirom zabeleževati, a peresa, prav za prav volje manjka za poročevanje našim časopisom. Kakor se je slovesno padec Plevne v ložke dolini praznoval, tako tudi primerno poveličujemo predpustni čas v čitalnici v Staremtrgu, katera je centrum vsega življa ložke doline. Namerjane štiri plesne veselice s primernim programom se bodo skoraj izvršile, zadnja bode pustno nedeljo z maškerado. Da li se bode „korso“ vršil, nij še pozitivno določeno, kajti v tem so odločilni nekateri krogi.

Da preidem od veselic na samoumor je gotovo čudno za naše razmere, kajti, da se kakov samoumor pri nas učini, je nezaslišano. Minoli teden se je namreč v bližnji vasi na Vrhu usmrtil (ustrelil) neoženjen človek. Zdravniško preiskovanje je pokazalo, da je bil samomorilec nekoliko blazen, in to je mogoče, ker obupni niismo še, kakor na Dunaji, akopram nas tlačijo raznotere stiske.

Končno še javljam, da se bode naša trirazredna šola v Štirirazredno sčetkom prihodnjega šolskega leta razširila, kar je od višjih uradov zagotovljeno, kakor se čuje. To ugaja interesom vsega občinstva, kajti tu je velika muožina dece, katera potrebuje več nego samo šteti in nekoliko pisati. Le na to opozorujem ude krajnega šolskega sveta, da se razumno vedejo pri volitvi in volijo sposobnega, znanstveno izobraženega narodnega moža za nadučitelja, ker le s tem bomo naše mladini boljšo bodočnost napravili, da je damo dobre učitelje.

Iz slovenskega Štajerja 12. februarja. [Izviren dopis.] (O kmetijskem napredovalnem poduku na Štajerskem.) Iz poročila štajerske kmetijske družbe o njenem delovanju l. 1877 posnemljem o tem predmetu sledete: Za nagrade učiteljem, ki se protovolno s tem podukom bavijo, bilo je 475 gld. odločenih, podelite se se nagrade 18 učiteljem, mej temi na slo-

mnenja, kar se tiče njegovega nastanka in pesniškega sloga. Nekateri so menili, da je „Slovo“ pisano v verzih enacih svetopisemskim in so avtorstvo prispevali preučenemu pismu Timofeju, o katerem je govorjenje v Ipatjevskega letopisu leta 1211; drugi so trdili, da mu je metrum klasični heksameter in so se približevali misli, da je bila poezija se stavljena od pevca Bojana, katerega se ko na začetku spominja; toda vsa ta negotova domnevjanja spodbil je Malorus Maksimovič, dokazavši na podlagi metra, ki prevlada v dumah, da „Slovo“ nij pisano niti v svetopisemskih verzih, niti v heksametrih, ampak v navadnih nevezanih, pa za petje sposobnih stibih ali „valovih“ maloruske dume. Kakor pa bodoemo pozneje videli, imajo maloruske dume največkrat za predmet nesrečne dogode, torej se da skoro z gotovostjo trditi, da se je pesen o nesrečnej vojski zoper Polovce za časa Igorja res pela, pozneje v na-

rodnu ohranila in naposled po kacem popu ali menihu napisala, da se obvaruje pozabljivosti.

Prestopajoč sedaj k strogo narodnim pesnim Velikoruskim, moram najprej opozoriti, da jih je skoro večina historičnega obsega, katerih nekatere se drže strogo zgodovinskih dogodkov, druge pa jih prepletajo s pravljicami. — Tudi mi Slovenci imamo v narodnih pesnih marsikatere zgodovinske reminisceence iz časa turških vojsk, toda te so nam ohranjene bile ne toliko zaradi dogodkov samih, kakor zaradi grozovitosti, ki so jih divje turške čete povsodi počenjale. Drugače je to pri Velikorusih. Pri njih nij izumrla narodna samozavest in v družbi z njo se nahajajoči narodni ponos, kakor pri nas, ampak pri vsakej priliki se je živeje vzbudila in krepkeje vzplamela. Zato nahajamo vse slavne faze ruske zgodovine iz Velikonovgorodske, Moskovske in Kijevske dobe opevane mej narodom; zato nahajamo spomine na nesrečno

podjavljene zlatej ordi, toda te poslednje vedno le v zvezi s kakovim ruskim slavnim činom, ali pa z mogočno silovitostjo kacega ruskega bogatirja.

Kako leno se spominja Velikorus v narodnih pesnih dogodka 1812. leta ali smrti velikega carja Aleksandra; kako krasno pozdravlja udeležnik Diebičeve armade svojega starega očeta — Dunaj, po česar jarih valovih je tako dolgo hrepel in česar ramena ga imajo prenesti s konjem njegovim v turško deželo, da jo onustoši in prežene neverne Turke! In v kako živem spominu je ruskemu narodu še slavna zmaga Petra Velikega pri Poltavi nad švedskim kraljem, okazuje nam po svojem slogu in obsegu prekrasna pesen „tolkovanje sna“:

Čto kruta gora to kamenna Moskva,
Bjel gorinč kameni, to naš Kreml gorod,
A rakitov kust, mo kremlevskoj dvorec,
Sizój orel, to naš batjuška pravoslavnyj car,

Venskem Štajerju gg.: J. Barletu v Slovenskem gradcu, J. Vidicu v Št. Pavlu pri Preboldu, N. Gregiju v Nazaretu pri Mozirji, Lopanju in Kreganju v Celji, Rakuši v Marnbergu ter Cizelju na Vranskem. Za učna sredstva na takih tečajih se je dalo 300 gld. in so bile z njimi obdarjene šole: v Št. Andreju pri Ptiju, v Celji (okolici), v Št. Jurji pri Celji, v Negovi, v Št. Petru pod gorami ter v Brežicah. Štajerska kmetijska družba vidi v teh tečajih eno iz mej najboljših sredstev k pospeševanju umnega kmetovalstva. Najjo posnemajo tudi drugod.

Domače stvari.

— (Ljubljansko društvo gospij) za ranjene in bolne vojake je vsled poziva v pomoč ranjencem v vojski mej Rusijo in Turčijo nabranih milih darov v skupnem znesku 206 goldinarjev odposlalo avstrijskemu patrijotičnemu društvu na Dunaj. Taisto je z dopisom od dne 12. februarja št. 158 potrdil prejem v imenu ranjencev obeh vojskujočih se strank izreklo najtoplejšo zahvalo za velikodušni dar, ter zagotovilo, da je darove natanko po volji darilcev razdelilo.

— (Društvo veteranov) v Ljubljani ima ob 10. v nedeljo 17. t. m. slovesno mašo pri nunah na 25letni spomin srečne rešitve cesarjeve. Zvečer ima to društvo v čitalnici soarejo in loterijo.

— (V ljubljanski čitalnici) je drevi plesni venček.

— (Pred ljubljanskimi porotniki) je bila 13. t. m. obsojena tista ciganka, ki je meseca septembra lanskega leta kmetu in kmetici Goltež iz Stran pri Kamniku izvabila 400 gld. denarja in vrednosti, porabivši njiju babjo vero na vraže. Toženka je tajila, ali nij jej pomagalo, obsodili so jo na tri leta.

— (Tatvina.) Piše se nam: N. Kotnik, kateri je pred nekaj meseci prišel iz triletnega zapora, potem pri tukajnjej okrajnej sodniji nekaj časa služil za pisača, bil je predvčeranjem od sodnije odpuščen, in je iz sile včeraj zjutraj v cerkvi pri sv. Jakobu ukradel dve podobi in nekaj sveč. — Policia je zločinka uže zasačila.

— (O našem knjigotržtu.) Piše nam naročnik od tu: Dopisnik iz Gorenjskega pritožuje se v včerajšnjem listu „Slovenskega Naroda“, da je težavno naročati si knjige drugih slovanskih narodov, ker naši knjigotržci

navadno nemajo k temu potrebnih zvez. Opozorujemo torej vse tiste, ki žele naročiti si kakoršno koli slovansko knjigo, da jo čisto gotovo dobe po knjigotržcih: Dr. E. Grégr in Ferd. Dattel v Pragi, Theodor Mourek v Pragi in Gavro Grünhut na Reki.

— (Iz Krškega) se nam 14. februarja piše: V Leskovci pri Krškem našli so 4 dni starega otroka v vodnjaku. Otrok je imel s kravjim blatom usta napolnena. Sodnija uže išče brezrčno mater. — Iz krškejetnišnice je pobegnil v petek po noči skozi dimnik znameniti zavratni morilec Ajster iz Krške vasi. Žandarmerija ga dozdaj še nij mogla najti, akoravno ima vse postaje avizirane. Zločinec je posestnik in deloma izobražen človek.

— (Živ volk ujet) Pastirji iz hrvatske vasi Grgetiča na kranjski meji so 12. t. m. gnali ovce na pašo. Okolo polu dne se prikaže volk, ki ovce precej napade. Pastirji začeno vpiti, prepodē volka in ga gonijo proti vasi Hartiji, kjer so vsi prebivalci vzdignili se za volkom in so ga nazadnje obkolili. Volčja dlaka izpozna svoje nevarno položenje in se skrije v gošči. Ali cerniranje volka je bilo vedno ožje, krog kmetov vedno bolj tesen, dokler se hrabri Nikolaj Petretič ne odloči volka živega ujeti. Priplazi se h gošči, zgrabi volka za vrat in ga izvleče ven, drugi kmetje pa mu hitro gobec in noge zvežejo. Petretič je dobil pri okrajnem uradu talijo za junaško delo. Nekov cunjar je potem volka kupil za 4 gld. in njega meso po Kranjskem z dobrim dobičkom prodal, ker ljudje imajo volčje meso za zdravila.

Razne vesti.

* (Napad na ruskega generala Trepova.) Kakor smo uže poročali, strelila je ondan v Peterburgu neka ženska na načelnika ruske policije v Peterburgu, generala Trepova, in ga tako zadela, da je mož v smrtnej nevarnosti. Ženska, Vera Sasulič po imenu, je mlada, spada k takozvanim nihilistom in je bila ljubica nekega nihilista Bogoljubova, ki je bil lani v Sibirijo obsojen zarad upornosti pred kazansko cerkvijo in potem še v ječi od Trepova kaznovan. Deklica je bila sklenila maščevati svojega ljubimca, kupila revolver in z vsem mirom prišla pred generala, ko je razne pritožbe sprejemal. Napad njen je tem bolj mučno sprejet bil v občinstvu, ker je general Trepov znan kot pravičen in dober človek.

* (Preobilna sreča.) Od Ogerskega Broda na Moravskem se poroča, da je ta teden neka najsiromašnejša žena porodila čet-

vorčke, deklico in tri fantiče. Prva je kmalu umrla, ostali novorojenčki in mati so zdravi.

* (Torpedi za Angleško.) Iz Reke se piše: Angleški parobrod „Eskort“ je 8. t. m. prišel tu sem, da 57 torpedov iz Wheat-hadove tovarne ukrepa ter jih prepelje na otok Malto. Ali, ker nij bilo mogoče vseh zabojev pospraviti na tej ladiji, najeli so za 1400 gld. v zlatu dvojadrnico, katera bi bila imela pomagati pri prevozu. Toda, še predno je prišel odločeni čas, izplačali so dvojadrnici 2000 frankov odškodnine z opomnjo, da pride po ostali tovor angleška vojna ladija. To ravnanje jasno kaže, da so Angleži, boječi se hitrih izprenemb na sredozemnem morju, krečili rajše na varnejši pot.

* (Zoper kurja očesa) je dosti pri-pomočkov, ali necega posebnega je poskušal nemšk kmet iz Spitala pod Semeringom. Ker ga je na mazincu na nogi kurje oko bolelo, hotel je, da bi mu zdravnik odrezal mazinac. Ker je pa ta rekel, da se dobodo druga zdravila, nij ga hotel amputirati. Zdajci gre kmet domov, nabrusi dleto, vzame balto, nastavi dleto na zadnji člen mazinca in udari z balto po njem — in mazinac je odsekanc zletel po izbi.

Dunajska borza 15. februarja.

	(Izvirno telegrafično poročilo.)
Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld. 80 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66 " "
Zlata renta	73 " 80 "
1860 drž. posojilo	111 "
Akcije národne banke	780 "
Kreditne akcije	231 " 50 "
London	118 " 90 "
Napol.	9 " 51 "
C. kr. cekini	5 " 62 "
Srebro	104 " 60 "
Državne marke	58 " 60 "

Naznanilo.

Spodaj podpisana uljudno naznanja, da ima veliko prostorno klet (magacin) prazno, katera je za vino, spirit, žito itd. pripravna.

Ako bi katerega veselilo, najeti jo, oglašati se ima v Spodnjem Šiški n. št. 30.

(49)

Ana Gosar.

Komis,

ki je izurjen v vseh poslih prodajalnice mešanega blaga ter umije oskrbjevati trafe, bi rad svojo sedanjo službo izpremenil. Ponudbe v ta namen naj se mu izvolijo pošiljati pod naslovom: E. T. S., poste restante, v Višnjo goro.

(48-1)

Dobrega semenja in
gotovih oljnatih barv
je dobiti pri
G. Poppoviću
v Zagrebu.
Cenik se pošilja franco.

(48-2)

A černý voron, to švedskoj Korolj.
Pobjedit naš gosudar zemlju švedsku
K samoga korola v polon vozmet.“

Veliko krasnejše, — ker je v njih domišljiji bilo odprto bolj široko polje, pa so one pesni, ki — spominjajo se zgodovinskih dogodkov, ali nanašajo se na posamezne zgodovinske dobe — obsegajo pravljice o narodovih bogatirjih. Pravljice ali prav za prav pesni te nastale so na različnih krajin in v različnih dobah; vendar jih ima pa največ svojo domovo v krasnej Ukrajini in svoje torišče na dvoru kijevskega knjeza Vladimira.

Bogatirji, katerih slavna dela opevajo te pesni, služili so knjezu in domovini ali s svojo fizično močjo, ali z duševno prekanjenostjo, ali z obojim vkupe. Mej one poslednje spada posebno najslavnejši bogatir ruske narodne poezije, Ilja Muromec, o katerem bom pa pozneje pri maloruskih pesnih več spregovoril.

Silna bogatirja Dobrinja Nikitič in Aleša Popovič služila sta kijevskemu knjezu Vladim

miriu, odvračava je vsakakoršno nevarnost, ki bi bila njemu ali njegovej državi protiti utegnila. Na dvoru ravno tega kneza proslavl se je bogatir Čurila Plenkovič v neravnem boju proti tiču Velikanu Velikanoviču, katerega je premagal z jako dovitno zvijačo. Oboroživši se namreč, dal se je zaviti v volovsko kožo in položiti na sredo ravnega polja pod goro, na katerej je spal tič Velikan Velikanovič — „gora na gori“ kakor pravi pesen. — Tič se lačen probudi, pogleda okolo, kje bi kaj hrane našel in ugledavši sredi polja zrno, stegne z gore svoj vrat ter ga pozoblje. Aj čuda, čuda velikanskega! Vsi vetrovi in viharji so se razvihrali, vse nevihte, vse gromovi so se odvezali, bori in jelke se lomijo: — tič Velikan Velikanovič namreč s peruti razmahuje. Vzdigne se k nebu, solnce omrkne; padši na zemljo, trga oblake s sobo.

Končno omaga pol vrste od Kijeva in iz njega izleže Čurila Plenkovič, spleza po perji navzdol in priskače v Kijev, kjer ga z

veliko radostjo pričaknje jasno solnče knjez Vladimir, ljubeznjivi knjez Vladimir, z ljubeznijo knjeginjo Apraksjejevno ter ga, zahvaljevaje se mu za bogatirsko delo, vpraša, kako bi ga za to obdaroval. — Po navadi je največje zadostenje in plačilo ruskim bogatirjem za kakovo storjeno slavno delo, ako se jim jasno solnče nasmeje, to je, ako so si sə svojim činom zadobili pohvalo knježevu; — toda Čurila Plenkovič jim je izjema. Ne voli si pa, kakor naš Lambergar tri gradi, temveč zahteva od knjeza, naj da nanesti prsti na mrtov truplo tiča Velikana Velikanoviča, naj na tej gori potem sezida palačo tako, da bodo njena okna ravno nasproti knježevim; toda stebri pri tej palači nemajo biti niti iz kamena niti iz lesa, ampak iz perja Velikanovih perotnic; pragovi pri palači ne iz ribje kosti, ampak iz Velikanovega kljuna; streha palačina ne iz drobne opeke, ampak iz drobnega perja Velikanovega.

(Dalje prih.)

Tujci.

14. februarja:

Pri Slonu: Čadež iz Ljubljane. — Vodničar iz Gradca. — Pehoč iz Dunaja. Wilder iz Dornberga.

Pri Mailleši: Thumler iz Dunaja. — Stehr iz Lipskega. — Uhlman iz Dunaja. — Adler iz Trsta. — Doller iz Dunaja.

Kdor želi kaj

žaganja

kupiti, naj piše pod naslovom: **Žaganje, poste restante v Borovnico (Franzendorf).**

Dobiti je lepega žaganja žakej, kateri 100 klg. moke drži, po 15 kr. (36—5)

Dve kociji, (42—3)

čisto novi, še prav malo rabljeni, na pol pokriti, se prav v ceno prodajeta. — Ponudbe sprejema administracija „Slov. Naroda“.

Ti priznavajoči dopisi so najboljši dokazi o izvrstnih učinkih

Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa.

Blagor. gosp. Franji Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchnu. V Balinčah pri Lugošu, 16. februarja 1877.

Izvolite mi pripisati sè poštnim povzetjem 2 steklenici svojega slavnega Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa. Bilježim se z vsem poštovanjem

Franjo Hesse, podniška tovarna.

V Kalternu, na južnem Tirolskem, 16. februarja 1877.
Vaše blagorodje!

Uže pred 6. leti sem se le 24 leten deželen strelec se hudo prehladi pri daljšej oroznej vaji ter si tako nakopal strašne boleznine v prsih.

Tiščalo me je v prsih, teško sem dihal in včasi bruhal kri z razno nesnago. To se je vsako leto ponavljalo osobito v jeseni ter spomladni in uže so zdravnik obupali nad mojim ozdravljenjem.

Kar mi v jeseni lanskega leta nasvetuje naš gospod sodniški zdravnik dr. Pupeček, da naj poskusim Vaš slavnoznani Wilhelmov snežniški zeliščni alop; povzil sem ga 10 steklenic in gledi čudo, posle njisem nikdar več bruhal krvi, nissem nobeden dan preležal v postelji, in mogel sem si tudi zopet kaj zasluziti. Tudi me nij več tiščalo v prsih in sem lehko soper.

Nedavno sem moral zopet ves dan prebiti pod milim nebom, in me zatorej zopet tišči v prsih ter teško diham, bojam se dakle, da bi tudi utegnil bruhati kri in rad bi se temu uže v naprej izognil.

Usojam se z bog tega usrdno prosiš Vaše blagorodje, ker imam neizmerno veliko zaupanje do Vašega Wilhelmovega snežniškega zeliščnega alopa in se od njega najgotovješ nadejam popolnega zdravja, da mi izvolite pripisati nekoliko steklenic tega zdravila.

Sé poštovanjem

Mih. Riccabona,
c. kr. deželnih strelcev-nadlovec-invalid.

Oni p. n. kupovalci, ki dobiti želé **pravi** moj izvrstni snežniški zeliščni alop, ki ga uže od leta 1855 napravijam, naj vselej jasno zahtevajo

Wilhelmov snežniški zeliščni alop.

Samo tedaj moj izdelek, ako je na steklenici ta moj pečat.

Kdor to zavarovalno marko ponaredi, bode kaznovan po zakonu.

Navod se pridodaje vsakej steklenici.

Zapečatena originalna steklenica velja 1 gold. 25 kr. ter se more vselej sveža dobiti pri izuelateju samem

Fr. Wilhelm, lekarnar v Neunkirchnu,

Nižje Avstrijsko.

Povezavanje računamo z 20 kr.

Pravi Wilhelmov snežniški zeliščni alop se dobiva samo pri mojih gospodih jemalcih:

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Ferd. Scholz, lekarnar; **Bolcan:** F. Waldmüller, lekarnar; **Borgo:** Jos. Bettanini, lekarnar; **Bruneck:** J. G. Mahl; **Briksen:** Leonhard Staub, lekarnar; **Celje:** Baumbachova lekarna in F. Rauscher; **Esek:** J. C. v. Dienes, lekarnar; **Frohnleiten:** Vincenc Blumauer; **Friesach:** Anton Aichinger, lekarnar; **Feldbach:** Jos. König, lekarnar; **Gradeč:** Wend. Trnkoczy, lekarnar; **Goriča:** A. Franzoni, lekarnar; **Gospic:** Valentin Vouček, lekarnar; **Glini:** Anton Haulik, lekarnar; **Hall (Tirolsko):** Leop. v. Aichinger, lekarnar; **Inostost:** Frane Winkler, lekarnar; **Inichen:** J. Staph, lekarnar; **Ivanec:** Ed. Tollović, lekarnar; **Jaska:** Aleks. Heržić, lekarnar; **Celovec:** Karel Klemenčič; **Karlovac:** A. E. Katkić, lekarnar; **Koprivnica:** Max. Werli, lekarnar; **Kranj:** Karel Šavnik, lekarnar; **Knittelfeld:** Wihl. Vischner; **Kindberg:** J. S. Karinčić; **Lince:** Franc v. Erlach, lekarnar; **Maribor:** Alojzij Kyandest; **Meran:** Wilhelm v. Pernwirth, lekarnar; **Mals:** Lud. Pöll, lekarnar; **Murau:** Jan. Steyrer; **Novo mesto:** Dom. Rizzoli, lekarnar; **Postojna:** Ptuj: C. Girod, lekarnar; **Peterwardein:** R. Deodatovi dediči; **Radgona:** Caesar E. Andrieu, lekarnar; **Roveredo:** Richard Thales, lekarnar; **Sloven. Gradeč:** G. Kordik, lekarnar; **Trbiž:** Eugen Eberlin, lekarnar; **Trst:** C. Zanetti, lekarnar; **Vukovar:** A. Kralesovics, lekarnar; **Vinkovce:** Friederich Herzog, lekarnar; **Varazdin:** Dr. A. Halter, lekarnar; **Zagreb:** Sig. Mittlbach, lekarnar; **Zader:** N. Andrović, lekarnar.

Gospodje, ki želite prevzeti kako začočno, naj se izvolijo obrniti do mene.

V Neunkirchnu poleg Dunaja (Nižje Avstrijsko).

(381—2)

Franjo Wilhelm, lekarnar.

Odprtje knjigarnice.

Dobivša dovoljenje visoke c. kr. deželne vlade, se usojam naznati, da sem na tukajšnjem trgu odprla **prodajalnico knjig, muzikalij in ume teljnih izdelkov**

združeno s

posojilno knjižnico.

Zatoj priporočam novo knjigarno najtoplejše. P. T. naročevalcem, ki se bodo pri meni oglašali blagovolii, želim kolikor mogoče točno in naglo vse zaželeno oskrbljevati.

Z odličnim spoštovanjem se beležim

(47)

Albina Schaffer,
roj. Lercher.

V Ljubljani, meseca februarja 1878.

Mestni trg št. 9 v Strojevej hiši.

Javna zahvala

gospodu Franji Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchenu, iz umitelju Wilhelmovega antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja. Kri čistilen proti trganju in revmatizmu.

Ako stopam tu v javnost, storim zaradi tega, ker si štejem najprej v dolžnost, gospodu Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchenu, svojo najiskrenježo zahvali izrekati na uslugah, katere mi je učinil njega kri čistilen čaj v mojej bolestnej revmatičnej bolezni, a potler, da tudi druge, katerih bi se to strašno zlo lotilo, opozorim na ta izvrsten čaj. Nikakor ne morem popisati mučilnih bolečin, katere sem cela tri leta po svojih udih čutila, kadar koli se je vreme izpremenilo, in katerih me nij nobeden lek mogel ozdraviti, niti same žvepljene kopelji v Badnu poleg Dunaja. Cele dolge noči sem se obračala sem ter tija po postelji, a nissem mogla zatisniti ni očesa, jesti se mi nij zljubilo, zmirom slabše sem izgledala in pojemale so mi uže telesne moči. Ko sem pak 4 tedne pila gori imenovani čaj, nissem samo bolečin bila popolnem prosta, nego sem še zdaj vsa zdrava, ko uže 6 tednov ne pijem nobednega čaja, vse moje telesno zdravje se je vrlo podravilo. Prepričana sem do cela, da bode vsak, ki tripli slično bolezen ter Jame piti ta čaj, tudi izumitelja njegovega, gospoda Franja Wilhelma, poveličaval, kakor ga jaz. Odličnim poštovanjem

Grofica Budšin-Streifeld, soprga podpolkovniku, na Dunaju, v Verinžkej glavnej ulici.

(379—2)

Jedino pravi prireja

Franjo Wilhelm, lekarnar v Neunkirchenu.

Zavitek, razdeljen v 8 vzemkov, prirejen po zdravnika zapovedi, z navodom uporabi v raznih jezikih 1 gld., za kolek in pozvezavanje 10 kr.

Svarilo. Varovati se je nakupa ponarejan ter naj zatorej vsak zahteva vedno le „Wilhelmov antiartritičen antirevmatični kri čistilen čaj, ker so priedki, ki slujo samo pod imenom antiartritičnih antirevmatičnih kri čistilnih čajev, jedino ponarejeni ter jaz vedno svarim pred nakupovanjem tacih.

Da ugodom p. t. občinstvu, poslal sem in imajo pravi Wilhelmov antiartritičen antirevmatičen kri čistilen čaj tudi

Ljubljana: Peter Lassnik;

Beljak: Mat. Fürst; **Borgo:** Josip Bettanini, lekarnar; **Bruck na Muri:** Albert Langer, lekarnar; **Bolcan:** Franjo Waldmüller, lekarnar; **Bruneck:** J. P. Mahl; **Belovár:** Rud. Sieboda, lekarnar; **Briksen:** Leonhard Staub, lekarnar; **Celje:** Baumbach-ova lekarna in Franjo Rauscher; **Cormons:** Hermes Codolini, lekarnar; **Celovec:** Karl Klemenčič; **Cortina:** A. Cambruzzi; **Deutschlandsberg:** Müller-jevi dediči; **Esek:** J. C. von Dienes, lekarnar; **Josip Pobetzyk,** lekarnar; **Fürstenfeld:** A. Schröckenfuss, lekarnar; **Frohnleiten:** V. Blumauer; **Friesach:** O. Russheim, lekarnar; **A. Aichinger,** lekarnar; **Feldbach:** Josip König, lekarnar; **Goriča:** A. Franzoni, lekarnar; **Gradeč:** J. Burgleitner, lekarnar; **Guttaring:** S. Vatterl; **Grubisnopolje:** Josip Malich; **Gospic:** Valentin Vouček, lekarnar; **Grafendorf:** Josip Kaiser; **Hermagor:** Jos. M. Richter, lekarnar; **Hall (Tirolsko):** Leop. von Aichinger, lekarnar; **Judenburg:** F. Senekovitsch; **Inichen:** J. Staph, lekarnar; **Imst:** Vilj. Deutsch, lekarnar; **Ivanec:** Ed. Tollović, lekarnar; **Karlovec:** J. Benić, lekarnar; **A. E. Katkić,** lekarnar; **Kindberg:** J. Karinčić, lekarnar; **Kapfenberg:** Turner, lekarnar; **Knittelfeld:** Vilj. Vischner, lekarnar; **Kranj:** Karl Šavnik, lekarnar; **Lince:** Franjo pl. Erlach, lekarnar; **Leoben:** Ivan Peferschy, lekarnar; **Maribor:** Alois Quandest; **Metlika:** Alfred Matter, lekarnar; **Murzuschlag:** Ivan Danjer, lekarnar; **Murau:** Ivan Steyrer; **Mitrovica:** A. Kerstenovich; **Mals:** Ludvig Pöll, lekarnar; **Novo mesto:** Dom. Rizzoli, lekarnar; **Neumarkt (Stajersko):** Karl Maly, lekarnar; **Otočec:** Edo Tomaj, lekarnar; **Postojna:** Josip Kupferschmidt, lekarnar; **Peterwardein:** L. C. Junginger; **Pliberg:** Ivan Neusser, lekarnar; **Požega:** Ant. pl. Hegedüs, lekarnar; **Prassberg:** Ivan Tribuč; **Ptuj:** C. Girod, apoteker; **Rottenmann:** Franjo X. Hitting, lekarnar; **Rovinj:** Richard Thales, lekarnar; **Samobor:** F. Schwarz, lekarnar; **Sebenico:** Peter Beres, lekarnar; **Slov. Bištrica:** Adam pl. Putkouski; **Slov. gradeč:** G. Kordik, lekarnar; **Jos. Kaliguritsch,** lekarnar; **Strassburg:** J. V. Corton; **St. Veit:** Julian Kippert; **Stainz:** Valentijn Timouschek; **Semlin:** D. Joannovicz-a sin; **Spljet:** Venatio pl. Prazio, lekarnar; **Schlanders:** B. Würsl, lekarnar; **Trst:** Jak. Seravallo, lekarnar; **Trient:** Ant. Santoni; **Trbiž:** Eugen Eberlin, lekarnar; **Vukovar:** A. Kraicovits, lekarnar; **Vinkovce:** Fried. Herzog, lekarnar; **Varaždin:** Dr. A. Halter, lekarnar; **Zagreb:** Sig. Mittlbach, lekarnar; **Senj:** Josip Accurti, lekarnar; **Zader:** N. Andrović, lekarnar; **Zlatar:** Ivan N. Pospisil, lekarnar.